

Dosarul nr. 2ra-1247/23  
2-19179725-01-2ra-05092023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Lupașcu)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Iu. Cotruță, N. Budăi, I. Țurcan)

## DECIZIE

23 iulie 2024

mun. Chișinău

### CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Lilia Roic-Botezatu

examinând recursul declarat de Procuratura Generală a Republicii Moldova, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iuliana Pascal împotriva Agenției Proprietății Publice, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Alexandru Pascal cu privire la repararea prejudiciului material și moral, înlăturarea obstacolelor la folosirea bunului și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 02 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău,

#### c o n s t a ț ă :

La 07 noiembrie 2019, Iuliana Pascal a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Proprietății Publice, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, solicitând încasarea din contul Procuraturii Generale a Republicii Moldova a prejudiciului material în mărime de 18 829, 88 de lei cu titlu de reparație a bunului, a prejudiciului material în mărime de 157 500 de lei cu titlu de chirie a bunului, a prejudiciului moral în mărime de 500 000 de lei a cheltuielilor de judecată suportate constituite din suma de 1 100 de lei cu titlu de onorariul executorului judecătoresc și suma de 2 500 de lei pentru expertiza extrajudiciară.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la 03 iunie 2016 a fost încheiat cu Gheorghe Sîrbu și Vera Sîrbu contractul de vânzare-cumpărare a imobilului cu destinație nelocativă, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73, număr cadastral xxxxx, cu suprafață totală de 29, 4 mp. Ulterior, la 23 noiembrie 2017 a fost încheiat acordul de modificare a contractului, fiind indicată valoarea de 25 000 de euro. Suma de 100 000 de lei, echivalentul a 4 486 de euro, au fost achitați la data de 03 iunie 2016, iar suma de 20 514 de euro au fost achitați până la data de 03 iulie 2016.

Prin Hotărârea Guvernului nr.982 din 15 noiembrie 2017, în vigoare din 17

noiembrie 2017, s-a hotărât transmiterea cu titlu gratuit, din gestiunea Direcției Generale pentru Administrarea Clădirilor Guvernului Republicii Moldova în gestiunea Procuraturii Generale a Republicii Moldova, bunurile imobile proprietate publică a statului, amplasate în mun. Chișinău, str. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73.

La 20 noiembrie 2017 a fost informată prin scrisoarea nr.1249/2-03 despre faptul că, contractul privind prestarea serviciilor comunale nu va fi prelungit, iar la 27 noiembrie 2017 a fost încheiat acordul privind rezilierea contractului de prestare a serviciilor comunale nr.324 din 30 decembrie 2016.

La data de 01 decembrie 2017, prin scrisoarea nr.04-06-1598, a fost informată de către Agenția Proprietății Publice că urmează a fi inițiată procedura de rezoluțiune a contractului de vânzare-cumpărare a încăperilor nelocuibile nr.1710 din 23 aprilie 2015, cu aducerea părților la poziția anterioară încheierii contractului și i s-a acordat termen benevol de a semna contractul până la data de 15 decembrie 2017, cu transmiterea bunului în proprietatea statului până la data de 22 decembrie 2017.

Reclamanta a expediat la 29 decembrie 2017 în adresa lui Gheorghe Sîrbu și Agenției Proprietății Publice o cerere, prin care i-a informat că s-a supus solicitării și Hotărârii de Guvern și a părăsit la 22 decembrie 2017 bunul imobil ce îl folosea drept oficiu. Totodată, a solicitat lui Gheorghe Sîrbu și Verei Sîrbu rezilierea contractului de vânzare-cumpărare din 03 iunie 2016 și a acordului din 23 noiembrie 2017. Discuțiile verbale și scrise nu s-au soldat cu succes, Gheorghe Sîrbu a refuzat să restituie banii și să rezilieze contractul.

Din 22 decembrie 2017 nu a mai intrat în bunul imobil. Astfel a evacuat toate bunurile din oficiu, a angajat hamali, mașini, care să transporte bunurile (mese, dulapuri, safeu, oglindă, scaune, canapea, flori, mobile de bucătărie, dosare, tehnică, etc.), fiind în timp de iarnă, rămânând practic în stradă cu toate bunurile enunțate și fără un oficiu în care să activeze.

Reclamanta a precizat că la data de 20 august 2019 a încercat să intre în bunul imobil, dar a stabilit că lacătul era schimbat și a sesizat imediat poliția, serviciul 902. Prin răspunsul Inspectoratului de Poliție Centru nr.12380 din 23 august 2019, a fost informată că s-a constatat faptul schimbării lacătului de persoane necunoscute, fiind pornită o cauză contravențională pe faptul comiterii samavolniciei.

Ulterior, reclamanta a schimbat lacătul și a intrat în încăperea la data de 11 septembrie 2019, stabilind că bunul imobil a suportat modificări, lipseau prize, plafoane, pereții erau plini de mușegai, foto-tapetul era rupt, iar în încăperea se depozita hârtie igienică și mape de control ale Procuraturii Generale.

La data de 13 septembrie 2019 s-a deplasat cu executorul judecătoresc Nina Isac la bunul imobil pentru a constata cele enunțate, fiind citați în scris și verbal atât Procuratura Generală a Republicii Moldova, cât și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale. Ușa de la intrare a bunului imobil era din nou închisă, iar peste 30 minute un reprezentant al Procuraturii Generale a Republicii Moldova le-a deschis o altă ușă din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73 și au intrat în încăperea prin interior, unde reprezentanții au recunoscut că au închis prin interior încăperea și depozitau acolo bunurile procuraturii. Prin cereri scrise a solicitat evacuarea bunurilor ce se depozitau ilegal în încăperea sa.

Prin actul de constatare a faptelor și stărilor de fapt nr.131-07C/2019 din 13 septembrie 2019, întocmit de executorul judecătoresc Nina Isac, s-a stabilit că la adresa indicată, prin intrarea centrală a bunului imobil (intrare amplasată în spatele blocului din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73), pătrunderea în încăperea a fost imposibilă din motive necunoscute, ușa fiind blocată prin partea interioară a încăperii.

Pentru clarificarea situației apărute s-a intervenit către conducerea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, care a informat că nu cunoaște cine gestionează porțiunea din clădire în care sunt amplasate bunurile imobile. Persoana de gardă a instituției a recomandat să se adreseze conducerii Procuraturii Generale a Republicii Moldova, deoarece gestionează o parte din încăperile clădirii.

La fața locului s-a întâlnit cu administratorul Ghenadie Vrancean, care a comunicat că la data de 13 septembrie 2019 în urma depistării că a fost schimbat lacătul la ușa, a evacuat bunurile ce se depozitau în încăperea dată. Drept urmare a mai multor apeluri ale lui Ghenadie Vrancean, s-a prezentat șefa departamentului Valentina Sîrghi, care a deschis ușa de acces în bunul imobil prin coridorul comun al Procuraturii Generale a Republicii Moldova. Bunurile depozitate anterior în încăperea au fost plasate pe coridorul comun al Procuraturii Generale a Republicii Moldova, din declarațiile lui Ghenadie Vrancean rezultând că au fost strămutate la data de 11 septembrie 2019.

Reclamanta a declarat că, partea de jos a pereților încăperii este deteriorată, pe toata suprafața pereților erau urme vizibile de mucegai, pe alocuri tencuiala se dezlipea de pereți, aceștea fiind cu urme vizibile de umezeală. Prizele din încăperea erau deteriorate, pe alocuri lipseau. Tencuiala pilonului din partea dreapta a ușii spre ieșire, partea de jos, este deteriorată, persistă mucegai. Tavanul era deteriorat pe alocuri, în unele porțiuni lipseau bucăți din tavanul extensibil. Sistemul de iluminare pe alocuri deteriorat, pe unele porțiuni lipseau becurile. Porțiunea din exteriorul bunului, „scara principală” era deteriorată, bucăți din tencuială fiind căzute.

Conform certificatului eliberat de Bursa „Lara”, prețul chiriei pentru perioada 2017-2019 pentru spațiul respectiv este de 300-450 de euro, adică 6 000-9 000 de lei, în mediu suma fiind de 7 500 de lei. În încăperea nu a putut intra 21 de luni. Calculul chiriei medii de 7 500 lei \* 21 luni echivalează cu suma de 157 500 de lei. Astfel, i-a fost cauzat un prejudiciu atât material, cât și moral.

Prin răspunsul nr.158/02 din 25 septembrie 2019, eliberat de Bursa Imobiliară „Lara”, la interpelarea din 13 septembrie 2019 s-a stabilit că valoarea medie de locațiune a bunului imobil în perioada de timp 01 decembrie 2017-31 august 2019 a constituit suma de 6 000- 9 000 de lei. Luând în considerare faptul că în perioada de timp 22 decembrie 2017-13 septembrie 2019 nu a avut posibilitatea reală de a se folosi de bunul său imobil, urmează a fi despăgubită prin achitarea sumei chiriei.

Prin concluzia nr.092 din 21 octombrie 2019, întocmită de specialistul Centrului Expertize Independente „Cexin” S.R.L., s-a constatat un prejudiciu în mărime de 18 829, 88 de lei.

La data de 13 februarie 2018, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a făcut publică hotărârea în cauza Sobieski-Camerzan c. Moldovei. Cauza vizează evacuarea reclamantului, avocat de profesie, din biroul unde își desfășura

activitatea, precum și sechestrarea bunurilor mobile din cadrul biroului. Curtea a constatat încălcarea Articolelor 8 (Dreptul la respectarea vieții private și de familie) și 13 (Dreptul la un remediu efectiv) din Convenție și Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție (Protecția proprietății) și i-a acordat reclamantului suma de 9 000 de euro, cu titlu de prejudicii materiale și morale, precum și costuri și cheltuieli. Reclamantul Gheorghe Sobieski-Camerzan, avocat practicând în Chișinău, la momentul de referință, la o dată nespecificată, anul 2000, a intrat în posesia unor spații din strada Vasile Alecsandri, mun. Chișinău, pentru organizarea biroului întru desfășurarea activității profesionale. La data de 01 iulie 2004, doi oficiali din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, E.A. și M.F. s-au prezentat la biroul reclamantului și i-au ordonat să-l părăsească. Ei l-au informat că dispun de un ordin de evacuare, inclusiv de aplicare a forței, dreptul de proprietate asupra spațiilor fiind revendicate de Ministerul Afacerilor Interne și Consiliul municipal Chișinău. Ca urmare a refuzului reclamantului de a se conforma, în absența unui mandat de percheziție, E.A. și M.F. au chemat un grup de polițiști înarmați. Ei l-au amenințat și l-au înjurat, l-au deposedat de cheile de la safeu și de la ușa biroului. Au întocmit un proces-verbal cu descrierea obiectelor din interior și au sigilat biroul.

Reclamanta a opinat că speța examinată este practic identică cu cauza examinată de CtEDO, existând deja o practică vicioasă în acest sens.

Prin prisma prevederilor art. 1422, art.1423 din Codul civil, reclamanta a afirmat că, prejudiciul moral cauzat este considerabil, deoarece în calitate de avocat a fost nevoită să explice clienților despre mutarea biroului, influențând reputația avocatului. Mai mult, în situația amplasării biroului lângă Procuratura mun. Chișinău, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Pretura Centru, Procuratura sect. Centru, Procuratura Generală a Republicii Moldova, anterior Curtea de Apel Chișinău, se planifica un flux de clienți ai biroului avocațial, fiind procurat bunul imobil și efectuate reparații. Forțarea pentru părăsirea bunului imobil a cauzat grave prejudicii de ordin moral și bunăstarea materială. Citațiile pe dosare sunt expediate la adresa indicată, creându-i grave inconveniențe, deoarece despre unele decizii și ședințe nu poate afla.

Prin cererea concretizată depusă la 08 iulie 2020, reclamanta a indicat Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu statutul procesual, intervenient accesoriu și a mai solicitat înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului imobil din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73, permiterea accesului la grupul sanitar.

Prin încheierea consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată din 12 octombrie 2021, s-a atras în proces Alexandru Pascal, în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 25 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Iuliana Pascal și s-a încasat de la Procuratura Generală a Republicii Moldova în beneficiul Iuliane Pacal suma de 18 829, 88 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat, suma de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 1 100 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 69 929,88 de lei. În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

În dezacord cu hotărârea primei instanței, Iuliana Pascal și Procuratura Generală a Republicii Moldova au declarat apel.

Prin decizia din 02 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău s-au respins cererile de apel depuse de Iuliana Pascal și Procuratura Generală a Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 25 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 09 august 2023, Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 02 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului, recurentul a invocat dezacordul cu deciziile judecătorești, deoarece au fost încălcate normele de drept material, prin interpretarea eronată a legii, temei prevăzut de art. 432 alin.(2) lit.c) din Codul de procedură civilă, precum și au fost apreciate arbitrar probele.

Recurentul a reiterat că prin Hotărârea Guvernului nr. 982 din 15 noiembrie 2017, în vigoare din 17 noiembrie 2017, s-a transmis cu titlu gratuit, din gestiunea Direcției Generale pentru administrarea clădirilor Guvernului RM în gestiunea Procuraturii Generale, bunurile imobile proprietate publică a statului, amplasate în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.73. Direcția Generală pentru Administrarea Clădirilor Guvernului RM, prin scrisoarea nr. 1249-2-03 din 20 noiembrie 2017, a informat reclamanta că în legătură cu transmiterea clădirii în gestiunea Procuraturii, raporturile contractuale nu vor fi prelungite. La 22 decembrie 2017 Iuliana Pascal benevol a părăsit bunul imobil și de atunci nu a mai intrat în bunul imobil, fiind informată că nu mai poate intra.

Doar după transmiterea imobilului în cauză și demarării lucrărilor de reconstrucție, s-a constatat că unele spații din clădirea menționată constituie proprietate privată, ceea ce nu cunoștea la acel moment inclusiv administratorul clădirii Procuraturii Generale.

Astfel, la 03 aprilie 2019 a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr.222 cu privire la trecerea unor bunuri imobile din domeniul public al statului în domeniul privat al statului, schimbul de bunuri și modificarea unor anexe al Hotărârilor de Guvern. Prin adoptarea acesteia, statul a dispus inițierea schimbului bunurilor imobile proprietate privată amplasate în mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73, pe alte bunuri imobile. Totodată, s-a împuternicit directorul general al Agenției Proprietății Publice să semneze contractele de schimb având ca obiect bunurile imobile indicate în punctul 2 și să asigure înregistrarea dreptului de proprietate al statului asupra bunurilor imobile preluate.

Recurentul a opinat că din hotărârile contestate se identifică că instanțele au concluzionat asupra temeiniciei acțiunii înaintate pripit și contrar circumstanțelor pricinii, or, concluziile instanțelor sunt rezultatul examinării superficiale, evazive a litigiului dedus judecății și interpretării eronate a probatoriului administrat în cauză.

Pentru antrenarea răspunderii delictuale era necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport causal. Raportul causal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite. Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăția autorului faptei ilicite.

La fel, a reiterat că în procesul de elaborare a Hotărârii de Guvern nr. 982,

înșiși autorii nu au elucidat toate aspectele și anume că unele spații din clădirea menționată constituie proprietate privată, inclusiv nu au ținut cont că prin elaborarea acestei Hotărâri pot fi încălcate anumite drepturi. Respectiv, această lacună nu-i poate fi imputată Procuraturii Generale, or, nu a fost dovedit cu certitudine că a acționat în mod ilicit, cu vinovăție față de proprietari. Niciodată nimănui nu a îngădit dreptul de proprietate, inclusiv nici Iulianei Pascal. Respectiv nu i-a creat obstacole în folosirea bunului imobil. Proprietara a relatat că de la momentul plecării din imobil, la 22 decembrie 2017, pentru prima dată a încercat să intre în bunul său imobil abia la 20 august 2019.

Instanțele judecătorești vădit ignorând constatările de fapt și de drept, dar și prin argumentare neclară, pur declarativă și prin interpretare eronată a normelor ce reglementează speța, au concluzionat precum că bunul a fost gestionat de Procuratura Generală. Or, actul de constatare a faptelor și stărilor de fapt din 13 septembrie 2019, întocmit de executorul judecătoresc, la care se face trimitere în hotărâre, a fost solicitat concret pentru constatarea stării vizuale a încăperii, iar faptul depistării în interiorul imobilului a mai multor obiecte, mape de control ale Procuraturii Generale, nu denotă că acest imobil a fost gestionat de către Procuratura Generală.

Instanțele judecătorești fără a stabili raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăție, eronat au dispus încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei.

Hotărârile adoptate în speță sunt neîntemeiate și ilegale, bazate pe o interpretare eronată a normelor de drept material și din aceste considerente pasibile a fi casate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată. Instanțele judecătorești au examinat cauza neobiectiv, superficial, nu au constatat cu certitudine multitudinea de circumstanțe și prin interpretare eronată a normelor legale, au dispus neîntemeiat admiterea acțiunii.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 16 octombrie 2023 (Vol.II, f.d.103), a fost expediată în adresa intimaților și a fost recepționată la 20 octombrie 2023 de către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și de Agenția Proprietății Publice, conform avizelor de recepție (Vol.II, f.d.105-106). Din adresa intimatei Iuliana Pascal s-a restituit corespondența cu mențiunea „nu locuiește” (Vol.II, f.d.104).

La data de 22 noiembrie 2023, intimatul Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea admitterii recursului, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

Alte referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 02 mai 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 09 august 2023.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale a instanței de apel către participanții la proces la data de 20 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.91). Astfel, recursul este în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de Procuratura Generală a Republicii Moldova, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, având în vedere că legea procedural civilă, care impune obligații noi, anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă recursul se va examina conform procedurii de judecare a recursului în vigoare la data depunerii acestuia, deoarece după sensul său norma referitoare la temeiuri cuprinde și procedura, or, temeiurile nu pot fi separate de procedura de examinare și soluționare, ele fiind un tot întreg organic.

În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1), (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă, examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție. Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători. Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție. Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.

În temeiul art. 440 alin.(3) din Codul de procedură civilă, dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.

În virtutea art. 442 alin. (1), (2), (3) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neatragera în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre. În recurs nu pot fi administrate noi dovezi, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată. Aprecierea probelor dată de prima instanță și de instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului când se invocă temeinic art.432 alin.(1) lit.e) sau când Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare, prevederile art.372 alin.(1) se aplică în mod corespunzător. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.

Art. 444 din Codul de procedură civilă prevede că recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.432 alin.(1) lit.b) și e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a

se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a considerat inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite verificarea legalității hotărârilor atacate.

Verificând actul de dispoziție judecătorească contestat în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate în recurs, în baza materialelor din dosar, în coroborare cu normele de drept aplicabile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție considerând admisibil recursul declarat, urmează a-l admite și a casa integral decizia instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: c) să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din perspectiva prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Având în vedere că în sistemul legislației procesuale naționale instanța de judecată este obligată să soluționeze procesul limitându-se la obiectul acestuia în sensul formulat prin acțiune și, după caz, concretizat de către partea reclamantă, subsecvent, instanța de recurs se află în situația de a verifica dacă la caz a fost îndeplinită condiția unei examinări efective și a oferit un răspuns specific și explicit mijloacelor hotărâtoare pentru rezultatul procesului, a examinat toate pretențiile și argumentele înaintate.

Curtea Europeană a reiterat că efectul articolului 6 § 1 este, *inter alia*, de a impune unei instanțe o obligația de a efectua o examinare adecvată a argumentelor și probelor aduse de către părți (a se vedea *Perez c. Franței* [GC], nr. 47287/99, § 80, ECHR 2004-I). O parte indispensabilă a acestei obligații a instanțelor judecătorești este datoria lor de a-și motiva hotărârile (a se vedea, printre altele, *Hirvisaari c. Finlandei*, nr. 49684/99, § 30, 27 septembrie 2001).

De altfel, în cazul garanțiilor acordate de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, include printre altele dreptul părților de a fi în mod real „auzite”, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Aceasta implică mai ales în sarcina instanței obligația de a proceda la un examen efectiv, real și consistent al mijloacelor, argumentelor și elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța în determinarea situației de fapt. Obligația de motivare impune o apreciere întotdeauna atașată de natura cauzei, de circumstanțele acesteia, de probele prezentate. Motivarea unei hotărâri este înțeleasă ca o explicație inteligibilă a hotărârii luate, ceea ce nu înseamnă un răspuns exhaustiv tuturor argumentelor aduse de parte, dar nici ignorarea lor, însă un răspuns al argumentelor fundamentale, care sunt susceptibile, prin conținutul lor, să influențeze soluția.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că prin cererea de chemare în judecată depusă, concretizată ulterior, reclamanta a solicitat încasarea de la Procuratura Generală a Republicii Moldova a prejudiciului material în

mărime de 18 829, 88 de lei cu titlu de reparație a bunului, a prejudiciului material în mărime de 157 500 de lei cu titlu de chirie a bunului, a prejudiciului moral în mărime de 500 000 de lei a cheltuielilor de judecată suportate constituite din suma de 1 100 de lei cu titlu de onorariul executorului judecătoresc și suma de 2 500 de lei pentru expertiza extrajudiciară, înlăturarea obstacolelor în folosirea imobilului și anume permiterea accesului la grupul sanitar (Vol.I, f.d.2-9, 162-163).

Prima instanță judecând cauza în fond, prin hotărârea din 25 octombrie 2021, a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Iuliana Pascal și a încasat de la Procuratura Generală a Republicii Moldova suma de 18 829, 88 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat, suma de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 1 100 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 69 929,88 de lei. În rest a respins pretențiile ca neîntemeiate (Vol.I, f.d.236, Vol.II, f.d.5-19).

Prin decizia din 02 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău s-au respins cererile de apel depuse de Iuliana Pascal și Procuratura Generală a Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 25 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (Vol.II, f.d.73-90).

În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, proprietarii bunului imobil cu număr cadastral xxxxx sunt reclamanta/apelantă Iuliana Pascal și intervenientul accesoriu/intimat Alexandru Pascal. Totodată, acest bun cu ieșire/intrare separată din clădire, este situat la subsolul clădirii amplasate în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73 în care se regăsește sediul Procuraturii Generale a Republicii Moldova.

Dat fiind că la data de 15 noiembrie 2017, în temeiul Hotărârii Guvernului nr.982, a fost dispusă transmiterea cu titlu gratuit, din gestiunea Direcției Generale pentru administrarea clădirilor Guvernului RM în gestiunea Procuraturii Generale a Republicii Moldova, bunurile imobile proprietate publică a statului, amplasate în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73, după cum urmează: 1) construcția cu numărul cadastral xxxxx și cu suprafața de 3398,9 mp; 2) terenul aferent cu numărul cadastral xxxxx și cu suprafața de 0,8456 ha, la data de 25 aprilie 2018 spațiile imobilului amplasat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73 au fost transmise din gestiunea Direcției Generale pentru administrarea clădirilor Guvernului RM în gestiunea Procuraturii Generale a Republicii Moldova în temeiul Actului de transmitere, înregistrat ulterior la I.P. „Agenția Servicii Publice” la data de 05 iunie 2018 (f.d.88).

Conținutul actului de transmitere din 25 aprilie 2018, la compartimentul caracteristicile bunurilor mijloacelor fixe transmise, nu include date cu referire la transmiterea bunului cu numărul cadastral xxxxx. Totuși, instanța a conchis că din probatoriul administrat în speță rezultă cert că în perioada de referință bunul cu numărul cadastral xxxxx a fost gestionat de Procuratura Generală a Republicii Moldova, fapt care se confirmă prin actul de constatare a faptelor și stărilor de fapt nr.131-07C/2019 din 13 septembrie 2019, întocmit de executorul judecătoresc Nina Isac. Potrivit aceluiași act, s-a constatat și faptul că la momentul întocmirii acestuia cheile de la ușa bunului se aflau la colaboratorul Procuraturii Generale a Republicii Moldova, care, în final, a permis apelantei/reclamante accesul în încăperea ce-i aparține cu drept de proprietate, fapt care nu a fost negat de Procuratura Generală a Republicii Moldova. În temeiul art.123 alin. (6) din Codul

de procedură civilă, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

La fel, potrivit actului de constatare nominalizat se atestă că la 11 septembrie 2019 în încăperea cu numărul cadastral xxxxx au fost depistate mai multe obiecte, inclusiv mapele de control a Procuraturii Generale a Republicii Moldova, care ulterior au fost evacuate.

De asemenea, instanța de apel a notat că potrivit concluziei specialistului Centrului Expertize Independente „CEXIN” nr.092 din 21 octombrie 2019, starea tehnică a încăperii nelocative cercetate și peretelui de sprijin este nesatisfăcătoare, fiind necesară reparația lor, prejudiciul material cauzat proprietarului bunului cu numărul cadastral xxxxx constituind 18 829,88 lei (f.d.37-39).

Apreciind în ansamblu circumstanțele speței și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiate argumentele Procuraturii Generale a Republicii Moldova precum că suma de 50 000 de lei admisă de instanța de fond, cu titlu de prejudiciu moral cauzat, este una neprobată.

Cu trimitere la prevederile art.482 din Codul civil (în redacția din 01 martie 2019), instanța de apel a reținut că Iuliana Pascal a devenit proprietara imobilului cu destinație nelocativă situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73, cu număr cadastral xxxxx cu o suprafață totală de 29, 4 mp, în baza contractului de vânzare-cumpărare din data de 03 iunie 2016. Conform planului cadastral bunul procurat nu conține grup sanitar. După cum s-a constatat din cererea de apel, Iuliana Pascal a solicitat obligarea asigurării accesului la grupul sanitar ce constituie parte componentă a imobilului cu numărul cadastral xxxxx, imobilul proprietatea statului transmis în gestiunea Procuraturii Generale a Republicii Moldova. Din momentul procurării bunului cu număr cadastral xxxxx și până la transmiterea clădirii nr.73 din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt în gestiunea Procuraturii Generale a RM în baza Hotărârii Guvernului nr. 982, Iuliana Pascal a beneficiat de acces la grupul sanitar și de prestarea serviciilor comunale doar în baza unui contract de prestare a serviciilor semnat cu Direcția Generală pentru Administrarea Clădirilor Guvernului RM, astfel că pretenția invocată de apelantă este una neîntemeiată.

Din esența criticilor aduse în recursul declarat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează dezacordul recurentului cu deciziile judecătorești, motivat prin interpretarea eronată a legii și aprecierea arbitrară a probelor.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că aceste motive invocate de recurent se identifică în art. 432 alin.(2) lit.c), alin.(4) din Codul de procedură civilă, în redacția în vigoare la data înaintării recursului, adică până la operarea modificărilor în Codul de Procedură civilă, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023.

În virtutea art. 432 alin. (2) lit.c) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea, iar alineatul 4 al aceluiași articol stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea

au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că instanța de apel respingând apelurile înaintate inclusiv al Procuraturii Generale a Republicii Moldova, a menținut hotărârea primei instanțe, însușind motivele acesteia, fără o apreciere a argumentelor decisive în opinia Procuraturii Generale a Republicii Moldova redată în apel în raport cu hotărârea contestată.

De altfel, această obligație a instanței de apel este inserată în art. 373 alin.(1),(2),(3),(5) din Codul de procedură civilă, care stipulează că instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Efectuând o retrospectivă a esenței litigiului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că Iuliana Pascal a devenit proprietara imobilului cu destinație nelocativă, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73, număr cadastral xxxxx, cu suprafață totală de 29, 40 mp, în rezultatul încheierii contractului de vânzare-cumpărare la 03 iunie 2016 cu Gheorghe Sîrbu și Vera Sîrbu. La 23 noiembrie 2017 a fost încheiat acordul de modificare a contractului în partea valorii acestuia (Vol.I, f.d.15-19).

Prin Hotărârea Guvernului nr.982 din 15 noiembrie 2017, în vigoare din 17 noiembrie 2017, s-au transmis, cu titlu gratuit, din gestiunea Direcției generale pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova în gestiunea Procuraturii Generale, bunurile imobile proprietate publică a statului, amplasate în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.73.

Ulterior a urmat procedurile aferente executării acesteia și în contextul dat reclamanta pretins că din 22 decembrie 2017 nu a mai intrat în imobilul dat și nu a avut posibilitate reală de a se folosi de acesta în perioada 22 decembrie 2017-13 septembrie 2019.

Pornind de la pretențiile înaintate de reclamantă conform cererii de chemare în judecată inclusiv cea concretizată, obiecțiile oponentilor și constatările primei instanțe în rezultatul examinării acestora, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii emise prin prisma alegațiilor invocate în apel, urma a analiza și sub aspectul constatării circumstanțelor de fapt determinante soluționării corecte și obiective a litigiului.

Instanța de apel menținând soluția primei instanțe în partea admiterii cerinței reclamantei cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 18 829, 88 de lei cu titlu de cheltuieli de reparație, era esențial de a ține cont de faptul că reclamanta motivase prejudiciul pretins prin faptul că din 22 decembrie 2017 nu a

mai intrat în imobil, Procuratura Generală a Republicii Moldova păstrând bunuri în încăpere, nu ar fi întreținut-o corespunzător, iar în susținerea acestei pretenții a prezentat concluzia specialistului din 21 octombrie 2019, expert Oleg Mocanu în cadrul S.R.L. „CEXIN”, întocmită la cererea reclamantei.

Din această concluzie se profilează că în rezultatul cercetării documentelor prezentate și a încăperii nelocative s-a constatat starea nesatisfăcătoare a acesteia și a peretelui de sprijin, fiind necesare lucrări de reparație. Prejudiciul material cauzat proprietarului încăperii nelocative [...], care aparține cu drept de proprietate Iulianeii Pascal, conform datelor solicitantului din cauza evacuării forțate din bun la 20 decembrie 2017, constituie 18 829, 88 de lei (Vol.I, f.d.37-51).

În această ordine de idei, urmează a fi punctat faptul că instanța de apel nu a luat în considerare că nu este confirmat aspectul că pretensele deteriorări ale încăperii nelocative s-au produs anume în perioada 2017-2019, care era starea bunului imobil până la acea perioadă, chiar și până la adoptarea Hotărârii de Guvern, probele ce confirmă aceste circumstanțe, în situația în care concluzia specialistului reținută de instanțele ierarhic inferioare reflectă valoarea prejudiciului material, însă nicidecum nu conține o confirmare a faptului că aceste deteriorări sunt rezultatul întreținerii/folosirii încăperii în perioada de referință.

Mai mult, nu poate fi ignorat faptul că nu a fost probată legătura cauzală în prejudiciul pretins și faptul folosirii imobilului de către Procuratura Generală a Republicii Moldova, în situația în care este importantă circumstanța dată, având în vedere că s-a solicitat încasarea prejudiciului anume de la Procuratura Generală a Republicii Moldova, iar angajarea răspunderii urmează a fi dovedită. Or bunul imobil a fost transmis în gestiunea recurentului prin Hotărârea Guvernului.

Implicit, motivarea actului judecătoresc în fapt trebuie să conțină analiza și evaluarea probelor pe baza cărora s-a stabilit existența sau inexistența faptelor și împrejurărilor care au generat litigiul dintre părți; respectiv, pentru ce au fost admise, susținerile uneia dintre părți și înlăturate cele formulate de cealaltă parte, iar motivarea în drept cuprinde justificarea aplicării în cauza judecată a anumitor norme de drept și de ce li s-a dat acestora o anumită interpretare.

În temeiul art. 238 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată deliberează, sub conducerea președintelui ședinței, toate problemele prevăzute de lege care urmează să fie soluționate, apreciază probele, determină circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admiterea acțiunii. Fiecare problemă urmează să fie pusă astfel încât să se poată da un răspuns afirmativ sau negativ.

De altfel, în situația în care repararea prejudiciului material pretins de reclamantă a fost pus pe seama Procuraturii Generale a Republicii Moldova, urmas a fi stabilite circumstanțele ce probează că anume ultima este responsabilă de deteriorările încăperii, legătură cauzală între prejudiciul pretins și folosirea bunului de către recurentul/pârât, fiind esențiale și determinante la soluționarea corectă și obiectivă a litigiului și angajarea răspunderii pentru pretensele prejudicii. În plus, însăși instanța de apel a enumerat elementele obligatorii angajării răspunderii delictuale, însă nu le-a raportat la circumstanțele speței ca, în final, să justifice responsabilitatea Procuraturii Generale a Republicii Moldova pentru pretensele prejudicii.

Deși, în sensul art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte

trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, nu urmează a fi ignorant nici faptul că alineatul 3 al aceleiași norme procesuale stipulează că circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Mai mult, printre temeiurile care duc la casarea sau modificarea hotărârii de către instanța de apel prevăzute la art. 386 alin.(1) din Codul de procedură civilă, invocate în cererea de apel de către Procuratura Generală a Republicii Moldova (Vol.II, f.d.26-29), se regăsesc: a) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin; b) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

Având în vedere rolul diriguitor al instanței de judecată, precum și continuitatea examinării cauzei în apel prin prisma efectului devolutiv, instanța are sarcina, în baza rolului activ, să ceară părții să facă precizările necesare, să pună în discuția părților orice împrejurare de fapt sau de drept care duce la soluționarea litigiului peste apărările și susținerile părților din acțiune, referință și alte obiecții, luând în considerare faptul că, în conformitate cu art. 240 alin. (3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant. De altfel, în cazul în care părțile au o atitudine confuză în privința circumstanțelor care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, instanța, în temeiul legii materiale care urmează a fi aplicată, va explica părților care circumstanțe au importanță pentru soluționarea pricinii și cui îi revine obligația de a le dovedi.

Totodată, în temeiul art. 118 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că în virtutea caracterului devolutiv al apelului, instanța de apel la examinarea cauzei în ordine de apel, având în vedere natura litigiului, era în drept de a propune părților de a prezenta probe suplimentare în confirmarea circumstanțelor invocate, însă instanța de apel s-a limitat la aprecierea evazivă a probelor existente, deși, era evident că acestea nu sunt suficiente pentru soluționarea obiectivă și corectă a litigiului.

În altă ordine de idei, un aspect nu mai puțin important reprezintă și faptul că bunurile imobile amplasate în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.73, s-au transmis, cu titlu gratuit, din gestiunea Direcției generale pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova în gestiunea Procuraturii Generale, prin Hotărârea Guvernului nr.982 din 15 noiembrie 2017, aspect care în esență a fost ignorat. De altfel, recurentul doar după transmiterea acestora, a aflat că unele spații constituie proprietate privată

De asemenea, instanța de apel menținând soluția primei instanțe în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 50 000 de lei, nu a determinat legea aplicabilă. În motivarea soluției la acest capitol, instanța ierarhic inferioară a menționat doar dispozițiile art. 1422 alin. (1),(2), art. 1423 din Codul civil, care

reglementează reparația prejudiciului moral și mărimea compensației acestuia, însă în situația în care litigiul în esență este unul patrimonial, avea obligația de a indica norma ce reglementează obligația reparării acestuia.

În atare circumstanțe, instanța de apel apreciind ca fiind corectă soluția primei instanțe în partea dispunerii încasării prejudiciului moral în cuantumul enunțat, avea obligația de a determina legea aplicabilă care reglementează răspunderea pentru pretinsul prejudiciu nepatrimonial.

Subsecvent nu poate fi ignorat nici faptul că din 01 martie 2019, ca urmare a adoptării Legii privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative nr. 133 din 15 noiembrie 2018, Codul Civil apare într-o nouă redacție și urmează a fi delimitate normele de drept aplicabile ținând cont de acest aspect. Or, din textul cererii de chemare în judecată se conturează că reclamanta nu a avut posibilitate reală de a se folosi de bunul său imobil în perioada 22 decembrie 2017-13 septembrie 2019.

În virtutea art. 15 din Codul civil, în redacția în vigoare până la 01 martie 2019, drepturile personale nepatrimoniale și alte valori nemateriale sunt apărute în cazurile și în modul prevăzut de prezentul cod și de alte legi, în limita în care folosirea modalităților de apărare a drepturilor civile reiese din esența dreptului încălcat și din caracterul consecințelor acestei încălcări. Aceeași prevedere similară este inserată în art. 21 din Codul civil, în redacția în vigoare din 01 martie 2019.

Sintetizând cele conturate anterior, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că examinarea cauzei în instanța de apel s-a realizat pripit și evaziv, fiind ignorate și neelucidate circumstanțele determinante soluționării corecte și obiective a litigiului, ceea ce impune casarea integrală a deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Instanța are obligația de a soluționa litigiul conform regulilor de drept aplicabile și prin toate mijloacele legale să prevină orice greșeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale.

Din perspectiva postulatelor legale, la examinarea cauzelor, instanțele urmează să se conducă nemijlocit de principiul adevărului obiectiv, care se manifestă prin stabilirea multilaterală, completă și obiectivă a tuturor circumstanțelor care au importanță pentru justa soluționare a cauzei. De altfel, o hotărâre judecătorească motivată în sensul respectării cerințelor 6 § 1 CEDO, presupune o examinare reală a problemelor esențiale relevate în speță, cel puțin pentru a le aprecia relevanța. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evedențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

Subsecvent, la rejudecarea cauzei civile, adoptarea soluției la caz urmează a fi precedată de toate aceste etape, luând în considerare momentele conturate supra, ignorate anterior, precum și motivarea să fie efectuată atât prin prisma poziției părții reclamante, cât și obiecțiilor părții oponente pe marginea acțiunii formulate în raport cu probele prezentate și normele de drept pertinente litigiului, rezultând din prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, ca, în consecință, soluția adoptată să fie certă și coerentă și să răspundă standardelor unui proces echitabil

garantat de art. 6 § 1 CEDO.

Coroborând circumstanțele ce preced, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat și va casa integral decizia instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art.442, art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Procuratura Generală a Republicii Moldova.

Se casează integral decizia din 02 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iuliana Pascal împotriva Agenției Proprietății Publice, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Alexandru Pascal cu privire la repararea prejudiciului material și moral, înlăturarea obstacolelor la folosirea bunului și compensarea cheltuielilor de judecată și se trimite cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Lilia Roic-Botezatu